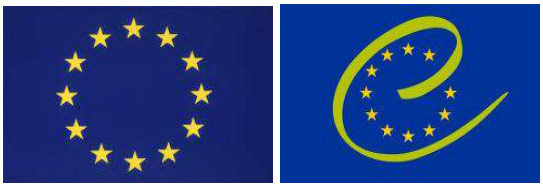
Biuletyn Europejski nr 12 (47)/2017*

Spis treści

Informacje 2

Nowe akty prawne UE 4

Orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości UE 6

Cła 6

Ochrona danych osobowych 7

Ochrona środowiska 8

Podatki 10

Prawa podstawowe 14

Rolnictwo 14

Zamówienia publiczne 16

Orzeczenia Europejskiego Trybunału Praw Człowieka 17

* Biuletyn opracowywany przez Wydział VII Prawa Europejskiego w Biurze Orzecznictwa NSA stanowi informację o wybranych aktach prawnych Unii Europejskiej i orzeczeniach Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej oraz aktach prawnych Rady Europy i orzeczeniach Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, mogących mieć znaczenie dla orzecznictwa sądów administracyjnych; jest dostępny w bazie CBOIS oraz na stronie http://www.nsa.gov.pl/biuletyn-europejski.php.

Informacje

▪ 1 grudnia 2017 r. osiągnięto pełną wzajemność wizową z Kanadą po tym, jak zniesiono obowiązek wizowy dla wszystkich obywateli Bułgarii i Rumunii. W przypadku USA wciąż 5 państw wspólnoty – w tym Polska – nie zostało objętych ruchem bezwizowym.

▪ 4 grudnia 2017 r. przedstawiciele państw unijnych (Rada UE) zatwierdzili nowe przepisy antydumpingowe (zatwierdzone wcześniej przez Parlament Europejski), które mają pomóc w walce z importem towarów subsydiowanych przez państwa trzecie. Przewidują one m.in. wprowadzenie nowego sposobu obliczania marginesów dumpingu, który będzie się odnosił do wszystkich krajów WTO. Nowa metoda obliczania subsydiów nie przyznaje statusu gospodarki rynkowej żadnemu krajowi. Przepisy wejdą w życie 20 grudnia.

▪ 6 grudnia 2017 r. Komisja Europejska przedstawiła cztery inicjatywy, które mają doprowadzić do pogłębienie unii gospodarczej i walutowej (UGW). Zaproponowała m.in. utworzenie Europejskiego Funduszu Walutowego, powołanie europejskiego ministra gospodarki i finansów oraz stworzenie „nowych instrumentów budżetowych" dla strefy euro i innych krajów UE. Komisja nie przedstawiła propozycji osobnego budżetu dla strefy euro.

▪ 7 grudnia 2017 r. Komisja Europejska przeszła do drugiego etapu procedury m.in. przeciw Polsce w związku z niewdrożeniem przepisów dotyczących przeciwdziałania praniu brudnych pieniędzy. Poza Polską KE wezwała też do zastosowania tych regulacji Bułgarię, Cypr, Grecję, Luksemburg, Maltę, Holandię i Rumunię. Zaostrzone unijne przepisy w sprawie prania pieniędzy, unikania opodatkowania i finansowania terroryzmu miały być wdrożone przez wszystkie państwa unijne do 26 czerwca b.r. Polska wraz pozostałymi siedmioma państwami członkowskimi UE dostała dwa miesiące na zapewnienie pełnej zgodności prawa krajowego z dyrektywą. Jeśli to się nie stanie, sprawa może zostać skierowana do TSUE.

▪ 7 grudnia 2017 r. Komisja Europejska skierowała do TSUE sprawę przeciwko Polsce, Węgrom i Czechom w związku z niewykonaniem przez te kraje decyzji o relokacji uchodźców. Zgodnie z decyzją relokacyjną z września 2015 r. państwa członkowskie miały w ciągu dwóch lat (do 26 września b. r.) rozdzielić między siebie

do 120 tys. osób potrzebujących ochrony międzynarodowej, które przebywają na obszarze Włoch i Grecji. Polsce miało przypaść ok. 7 tys. osób. W rzeczywistości rozdzielnik objął znacznie mniejsza liczbę osób (ponad 32 tys. osób), a sprawy przed Trybunałem uniknęły kraje, które nawet symbolicznie wzięły udział w relokacji (z wrześniowego raportu wynika np., że Austria relokowała 15 osób, a Słowacja – 16). Polska nie przyjęła żadnej osoby w ramach ustalonego mechanizmu.

- 7 grudnia 2017 r. państwa unijne porozumiały się w ramach Rady UE ws. wdrożenia centralnego zarządzania unijnymi systemami informacyjnymi. Chodzi o wzmocnienie kompetencji unijnej agencji ds. zarządzania operacyjnego wielkoskalowymi systemami informatycznymi (eu-LISA), tak aby mogła ona opracowywać i wprowadzać rozwiązania techniczne służące współpracy (interoperacyjności) unijnych systemów informatycznych. Eu-LISA ma też odgrywać ważną rolę we wdrażaniu nowej architektury IT w obszarze wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych w UE. Eu-LISA ma również na wniosek państw członkowskich udzielać im wsparcia, np. w przypadku wystąpienia dużej presji migracyjnej. Zaktualizowany ECRIS będzie zawierał informacje dotyczące nazwisk, adresów, odcisków palców i wizerunków twarzy (jeśli będą one dostępne), co ma poprawić wiarygodność informacji dotyczących tożsamości obywateli państw trzecich.

- 7 grudnia 2017 r. podczas Europejskiego Forum Kultury w Mediolanie zainaugurowano rok 2018 jako Europejski Rok Dziedzictwa Kulturowego. Jego celem poszerzanie wiedzy o społecznym i gospodarczym znaczeniu dziedzictwa kulturowego.

- 12 grudnia 2017 r. Parlament Europejski opowiedział się za przyjęciem rozporządzenia przedłużającego okres obowiązywania oraz wzmocnienie Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych. EFIS jest centralnym elementem planu inwestycyjnego dla Europy. Fundusz ten zapewnia gwarancję z tytułu pierwszej straty, dzięki czemu EBI może inwestować w większą liczbę projektów. Rozporządzenie dotyczące EFIS 2.0 ma wejść w życie 1 stycznia 2018 r. Pierwotne ramy czasowe funduszu wyznaczała połowa 2018 r. Obecnie przedłużono je do końca 2020 r.

- 13 grudnia 2017 r. Trybunał Sprawiedliwości wydał wyrok w zainicjowanej pytaniem prejudycjalnym NSA sprawie C-403/16, Soufiane El

Hassani przeciwko Ministrowi Spraw Zagranicznych (zob. s. 14).

- 13 grudnia 2017 r. na mocy przepisów UE w dziedzinie pomocy państwa Komisja Europejska zatwierdziła polski program dotyczący energii ze źródeł odnawialnych. W ramach tego programu, którego wartość szacuje się na 40 mld PLN (około 9,4 mld EUR), producentom energii ze źródeł odnawialnych zostanie przyznana pomoc państwa za pośrednictwem aukcji konkurencyjnych.

- Od 14 grudnia 2017 r. trzy instytucje: Parlament Europejski, Rada i Komisja Europejska uruchomiły nowy wspólny internetowy rejestr, dzięki któremu można wyszukać akty delegowane (dotyczące określonej tematyki lub powiązane z jakimś aktem prawnym). To regulacje, które uzupełniają lub zmieniają przepisy UE i najczęściej dotyczą ekonomii, rolnictwa, środowiska i zdrowia publicznego, jednolitego rynku oraz handlu. Nowy międzyinstytucjonalny rejestr aktów delegowanych pozwala śledzić wszystkie etapy procesu ich powstawania – umożliwia użytkownikom wyszukiwanie i śledzenie ich od fazy początkowej, gdy są one planowane przez KE, aż po ich opublikowanie w Dzienniku Urzędowym.

- 20 grudnia 2017 r. Trybunał Sprawiedliwości wydał wyrok w zainicjowanej pytaniem prejudycjalnym NSA sprawie C-500/16, Caterpillar Financial Services sp. z o.o. (zob. s. 12).

Nowe akty prawne UE

[*)Podane informacje stanowią wybór nowych aktów prawnych UE we wskazanym miesiącu]

- Decyzja Rady (WPZiB) 2017/2315 z dnia 11 grudnia 2017 r. w sprawie ustanowienia stałej współpracy strukturalnej (PESCO) oraz ustalenia listy uczestniczących w niej państw członkowskich (Dz.Urz. z 2017 r., L 331, s. 57).

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2305 z dnia 12 grudnia 2017 r. zmieniające

rozporządzenie (UE) nr 1303/2013 w odniesieniu do zmian zasobów na rzecz spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej oraz zasobów na cel „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia" i na cel „Europejska współpraca terytorialna" (Dz.Urz. z 2017 r., L 335, s. 1).

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2306 z dnia 12 grudnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie (UE) nr 230/2014 ustanawiające Instrument na rzecz Przyczyniania się do Stabilności i Pokoju (Dz.Urz. z 2017 r., L 335, s. 6).

- Umowa z dnia 15 grudnia 2017 r. między Kanadą a Unią Europejską w sprawie procedur bezpieczeństwa na potrzeby wymiany i ochrony informacji niejawnych (Dz.Urz. z 2017 r., L 333, s. 2).

- Rozporządzenia Komisji (UE) nr 2017/2364 – 2017/2367 z dnia 18 grudnia 2017 r. zmieniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/81/WE w odniesieniu do progów obowiązujących w zakresie procedur udzielania zamówień (Teksty mające znaczenie dla EOG) (Dz.Urz. z 2017 r., L 337, s. 17–22).

- Decyzja Rady (WPZiB) 2017/2370 z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie wsparcia haskiego kodeksu postępowania i nierozprzestrzeniania rakiet balistycznych w ramach wprowadzania w życie strategii UE przeciw rozprzestrzenianiu broni masowego rażenia (Dz.Urz. z 2017 r., L 337, s. 28).

- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2017/2468 z dnia 20 grudnia 2017 r. określające wymogi administracyjne i naukowe w odniesieniu do tradycyjnej żywności z państw trzecich zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2015/2283 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie nowej żywności (Tekst mający znaczenie dla EOG) (Dz.Urz. z 2017 r., L 351, s. 55).

Orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej*

[*)W przypadku wyroków TSUE publikowane fragmenty stanowią wybrane cytaty lub tezy]

Cła

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 20 grudnia 2017 r. w sprawie C-276/16, Prequ' Italia Srl przeciwko Agenzia delle Dogane e dei Monopoli

Odesłanie prejudycjalne – Zasada poszanowania prawa do obrony – Prawo do bycia wysłuchanym – Rozporządzenie (EWG) nr 2913/92 – Wspólnotowy kodeks celny – Artykuł 244 – Pokrycie długu celnego – Brak uprzedniego wysłuchania adresata przed wydaniem decyzji w sprawie określenia wysokości zobowiązania podatkowego – Prawo do uzyskania przez adresata wstrzymania wykonania decyzji w sprawie określenia wysokości zobowiązania podatkowego – Brak automatycznego wstrzymania w wypadku wniesienia odwołania administracyjnego – Odesłanie do przesłanek przewidzianych w art. 244 kodeksu celnego

*) Prawo każdej osoby do bycia wysłuchanym przed wydaniem jakiejkolwiek decyzji mogącej mieć niekorzystny wpływ na jej interesy należy interpretować w ten sposób, że prawo do obrony adresata decyzji w sprawie określenia wysokości zobowiązania podatkowego wydanej przez organy celne w braku uprzedniego wysłuchania zainteresowanego nie zostało naruszone, jeżeli przepisy krajowe, które umożliwiają zainteresowanemu zaskarżenie tego aktu w ramach odwołania administracyjnego ograniczają się do ustanowienia możliwości złożenia wniosku o wstrzymanie wykonania tego aktu do czasu jego ewentualnej zmiany poprzez odesłanie do art. 244 rozporządzenia Rady (EWG) nr 2913/92 z dnia 12 października 1992 r. ustanawiającego Wspólnotowy kodeks celny, zmienionego rozporządzeniem (WE) nr 2700/2000 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 listopada 2000 r., i nie przewidują, aby wniesienie odwołania administracyjnego automatycznie wstrzymywało wykonanie tego aktu, o ile stosowanie art. 244 akapit drugi rzeczonego rozporządzenia przez organy celne nie ogranicza przyznania wstrzymania, jeżeli istnieją powody, by

sądzić, że zaskarżona decyzja jest sprzeczna z przepisami prawa celnego, lub gdy istnieje obawa spowodowania nieodwracalnej szkody dla osoby zainteresowanej.

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 20 grudnia 2017 r. w sprawie C-529/16, Hamamatsu Photonics Deutschland GmbH przeciwko Hauptzollamt München

Odesłanie prejudycjalne – Wspólna taryfa celna – Kodeks celny – Artykuł 29 – Ustalanie wartości celnej – Transakcje transgraniczne między spółkami powiązanymi – Uprzednie porozumienie cenowe – Ustalona ceny transferowa składająca się z kwoty uprzednio zafakturowanej i korekty ryczałtowej dokonanej po upływie okresu rozliczeniowego

*) Artykuły 28–31 rozporządzenia Rady (EWG) nr 2913/92 z dnia 12 października 1992 r. ustanawiającego Wspólnotowy kodeks celny, zmienionego rozporządzeniem (WE) nr 82/97 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 19 grudnia 1996 r., należy interpretować w ten sposób, że nie pozwalają one na to, by jako wartość celną przyjąć uzgodnioną wartość transakcyjną, na którą składa się w części uprzednio zafakturowana i zgłoszona kwota oraz w części dokonana po upływie okresu rozliczeniowego korekta ryczałtowa, bez możliwości stwierdzenia, czy na koniec okresu rozliczeniowego ta korekta zostanie dokonana w górę czy w dół.

Ochrona danych osobowych

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 20 grudnia 2017 r. w sprawie C-434/16, Peter Nowak przeciwko Data Protection Commissioner

Odesłanie prejudycjalne – Ochrona osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych – Dyrektywa 95/46/WE – Artykuł 2 lit. a) – Pojęcie „danych osobowych” – Pisemne odpowiedzi udzielone przez osobę przystępującą do egzaminu zawodowego – Naniesione przez egzaminatora komentarze odnoszące się do tych odpowiedzi – Artykuł 12 lit. a) i b) – Zakres prawa dostępu i sprostowania przysługującego osobie, której dane dotyczą

*) Artykuł 2 lit. a) dyrektywy 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych należy interpretować w ten sposób, że w okolicznościach takich jak te rozpatrywane w postępowaniu głównym pisemne odpowiedzi udzielone przez osobę przystępującą do egzaminu zawodowego i ewentualne naniesione przez egzaminatora komentarze odnoszące się do tych odpowiedzi stanowią dane osobowe w rozumieniu tego przepisu.

Ochrona środowiska

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 20 grudnia 2017 r. w sprawie C-664/15, Protect Natur-, Arten- und Landschaftsschutz Umweltorganisation przeciwko Bezirkshauptmannschaft Gmünd

Odesłanie prejudycjalne – Środowisko naturalne – Dyrektywa 2000/60 WE – Polityka Unii w dziedzinie gospodarki wodnej – Artykuł 4 ust. 1 i art. 14 ust. 1 – Obowiązek zapobiegania pogarszaniu się stanu części wód i zachęcania wszystkich zainteresowanych stron do aktywnego udziału we wdrażaniu dyrektywy – Konwencja z Aarhus – Udział społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostęp do wymiaru sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska – Artykuł 6 i art. 9 ust. 3 – Karta praw podstawowych Unii Europejskiej – Artykuł 47 – Prawo do skutecznej ochrony sądowej – Przedsięwzięcie, które może wywierać wpływ na stan wód – Postępowanie administracyjne w sprawie udzielenia pozwolenia – Organizacja ochrony środowiska – Wniosek o przyznanie statusu strony postępowania – Możliwość powołania się na prawa wynikające z dyrektywy 2000/60/WE – Utrata statusu strony postępowania i prawa do wniesienia skargi w wypadku brak powołania się na te prawa we właściwym czasie w toku postępowania administracyjnego

*) Artykuł 9 ust. 3 Konwencji o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do wymiaru sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska, podpisanej w Aarhus w dniu 25 czerwca 1998 r. i zatwierdzonej w imieniu Wspólnoty

Europejskiej decyzją Rady 2005/370/WE z dnia 17 lutego 2005 r., w związku z art. 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej należy interpretować w ten sposób, że prawidłowo utworzona i działająca zgodnie z wymogami przewidzianymi w prawie krajowym organizacja ochrony środowiska powinna mieć możliwość zakwestionowania przed sądem decyzji udzielającej pozwolenia na przedsięwzięcie, które może być sprzeczne z nałożonym w art. 4 dyrektywy 2000/60 obowiązkiem zapobiegania pogarszaniu się stanu części wód w art. 4 Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/60/WE z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej.

*) Przepisy art. 9 ust. 3 tej konwencji, zatwierdzonej decyzją 2005/370, w związku z art. 47 karty praw podstawowych oraz art. 14 ust. 1 dyrektywy 2000/60 należy interpretować w ten sposób, że sprzeciwiają się one krajowym przepisom proceduralnym, które wykluczają w sytuacji takiej jak w postępowaniu głównym organizacje ochrony środowiska z prawa udziału jako strona w postępowaniu o udzielenie pozwolenia wdrażającym dyrektywę 2000/60 i które ograniczają prawo do wniesienia skargi na decyzje wydane w takim postępowaniu jedynie do osób posiadających ten status.

*) Z zastrzeżeniem weryfikacji przez sąd odsyłający istotnych okoliczności faktycznych i właściwych przepisów prawa krajowego art. 9 ust. 3 i 4 wspomnianej konwencji, zatwierdzonej decyzją 2005/370, w związku z art. 47 karty należy interpretować w ten sposób, że sprzeciwia się nałożeniu w sytuacji takiej jak w postępowaniu głównym na organizację ochrony środowiska reguły prekluzyjnej przewidzianej w krajowych przepisach proceduralnych, na podstawie której dana osoba traci status strony postępowania i w konsekwencji nie może wnieść skargi na decyzję wydaną w tym postępowaniu, jeżeli nie podniosła zarzutów w odpowiednim czasie już w postępowaniu administracyjnym, a najpóźniej na ustnym etapie tego postępowania.

Podatki

Wyrok Trybunału (wielka izba) z dnia 5 grudnia 2017 r. w sprawie C-42/17, M.A.S., M.B.

Odesłanie prejudycjalne – Odesłanie prejudycjalne – Artykuł 325 TFUE – Wyrok z dnia 8 września 2015 r., Taricco i in. (C-105/14, EU:C:2015:555) – Postępowanie karne dotyczące przestępstw w dziedzinie podatku od wartości dodanej (VAT) – Prawo krajowe przewidujące terminy przedawnienia mogące skutkować bezkarnością przestępstw –Naruszenie interesów finansowych Unii Europejskiej – Obowiązek sądu krajowego powstrzymania się od stosowania każdego przepisu prawa krajowego mogącego naruszać obowiązki nałożone na państwa członkowskie przez prawo Unii – Zasada ustawowej określoności czynów zabronionych i kar

*) Artykuł 325 ust. 1 i 2 TFUE należy interpretować w ten sposób, że nakłada on na sąd krajowy obowiązek niestosowania, w ramach postępowania karnego dotyczącego przestępstw w dziedzinie podatku od wartości dodanej, przepisów krajowych w przedmiocie przedawnienia należących do krajowego prawa materialnego, które stoją na przeszkodzie nałożeniu skutecznych i odstraszających sankcji karnych w znacznej liczbie wypadków poważnych oszustw naruszających interesy finansowe Unii Europejskiej bądź które przewidują krótsze terminy przedawnienia dla poważnych oszustw naruszających te interesy aniżeli terminy przedawnienia dla oszustw naruszających interesy finansowe danego państwa członkowskiego, chyba że takie niestosowanie skutkuje naruszeniem zasady ustawowej określoności czynów zabronionych i kar ze względu na niedostateczną określoność znajdującej zastosowanie ustawy lub z uwagi na działanie wstecz przepisów ustanawiających surowsze warunki odpowiedzialności niż obowiązujące w chwili popełnienia przestępstwa.

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 14 grudnia 2017 r. w sprawie C-305/16, Avon Cosmetics Ltd przeciwko Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs

Odesłanie prejudycjalne – Podatek od wartości dodanej (VAT) – Szósta dyrektywa 77/388/EWG – Artykuł 11 część A pkt 1 lit. a) – Podstawa opodatkowania – Artykuł 17 – Prawo do odliczenia – Artykuł 27 – Szczególne środki stanowiące odstępstwo – Decyzja 89/534/EWG – System sprzedaży oparty na dostawie towarów za pośrednictwem osób niepodlegających opodatkowaniu – Opodatkowanie na podstawie wartości wolnorynkowej towaru ustalonej na ostatnim etapie sprzedaży – Włączenie kosztów poniesionych przez te osoby

*) Artykuły 17 i 27 szóstej dyrektywy Rady 77/388/EWG z dnia 17 maja 1977 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich w odniesieniu do podatków obrotowych – wspólny system podatku od wartości dodanej: ujednolicona podstawa wymiaru podatku, zmienionej dyrektywą Rady 2004/7/WE z dnia 20 stycznia 2004 r., należy interpretować w ten sposób, że nie sprzeciwiają się one środkowi takiemu jak środek będący przedmiotem postępowania głównego, dopuszczonemu decyzją Rady 89/534/EWG z dnia 24 maja 1989 r. upoważniającą Zjednoczone Królestwo do zastosowania w odniesieniu do niektórych dostaw na rzecz sprzedawców niezarejestrowanych jako podatnicy środka stanowiącego odstępstwo od art. 11 [część A pkt 1 lit. a)] szóstej dyrektywy na podstawie art. 27 tej dyrektywy, stanowiącemu odstępstwo od art. 11 część A pkt 1 lit. a) rzeczonej dyrektywy, na mocy którego podstawę opodatkowania podatkiem od wartości dodanej (VAT) spółki prowadzącej sprzedaż bezpośrednią stanowi wartość wolnorynkowa towarów sprzedawanych na końcowym etapie konsumpcji, jeżeli owe towary są sprzedawane za pośrednictwem sprzedawców niebędących podatnikami VAT, nawet jeśli ten środek stanowiący odstępstwo w żaden sposób nie uwzględnia VAT naliczonego dotyczącego artykułów demonstracyjnych nabytych przez tych sprzedawców od rzeczonej spółki.

*) Analiza pytania pierwszego nie wykazała niczego, co mogłoby podważyć ważność decyzji 89/534.

*) Artykuł 27 szóstej dyrektywy 77/388, zmienionej dyrektywą 2004/7, należy interpretować w ten sposób, że nie wymaga on od państwa członkowskiego, które wnosi o upoważnienie do odstępstwa od art. 11 część A pkt 1 lit. a) tej dyrektywy, aby informowało ono Komisję Europejską, że sprzedawcy niebędący podatnikami ponoszą ciężar VAT od zakupu artykułów demonstracyjnych nabytych od spółki sprzedaży bezpośredniej wykorzystywanych do

celów ich działalności gospodarczej, żeby ten podatek naliczony został uwzględniony w jakikolwiek sposób w rodzajach środka stanowiącego odstępstwo.

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 20 grudnia 2017 r. w sprawie C-500/16, Caterpillar Financial Services sp. z o.o.

Odesłanie prejudycjalne – Podatki – Wspólny system podatku od wartości dodanej (VAT) – Dyrektywa 2006/112/WE – Artykuł 135 ust. 1 lit. a) – Zwolnienia – Podatki pobrane z naruszeniem prawa Unii – Przeszkody w zwrocie nadpłaty VAT – Artykuł 4 ust. 3 TUE – Zasady równoważności, skuteczności i lojalnej współpracy – Prawa przyznane jednostkom – Upływ terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego – Skutki wyroku Trybunału – Zasada pewności prawa

*) Zasady równoważności i skuteczności należy w świetle art. 4 ust. 3 TUE interpretować w ten sposób, że nie stoją one na przeszkodzie przepisom krajowym, tego rodzaju, co przepisy w postępowaniu głównym, umożliwiającym oddalenie wniosku o zwrot nadpłaty podatku od wartości dodanej (VAT), gdy wniosek ów został złożony przez podatnika po upływie pięcioletniego terminu przedawnienia, pomimo że z wyroku Trybunału wydanego po upływie owego terminu wynika, że zapłata VAT stanowiąca przedmiot owego wniosku o zwrot nie była należna.

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 20 grudnia 2017 r. w sprawie C-462/16, Finanzamt Bingen-Alzey przeciwko Boehringer Ingelheim Pharma GmbH & Co. KG

Odesłanie prejudycjalne – Podatki – Podatek od wartości dodanej (VAT) – Dyrektywa 2006/112/WE – Artykuł 90 ust. 1 – Obniżenie ceny na warunkach określonych przez państwa członkowskie – Obniżenie podstawy opodatkowania – Zasady zdefiniowane w wyroku z dnia 24 października 1996 r., Elida Gibbs (C-317/94, EU:C:1996:400) – Rabaty przyznane prywatnym kasom ubezpieczenia zdrowotnego

*) W świetle zasad określonych przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej w wyroku z dnia

24 października 1996 r., Elida Gibbs (C-317/94, EU:C:1996:400, pkt 28, 31), dotyczącym ustalenia podstawy opodatkowania podatkiem od wartości dodanej, oraz w świetle ustanowionej w prawie Unii zasady równego traktowania art. 90 ust. 1 dyrektywy Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej należy interpretować w ten sposób, że rabat przyznany na podstawie uregulowania krajowego przez przedsiębiorstwo farmaceutyczne przedsiębiorstwu oferującemu prywatne ubezpieczenie zdrowotne skutkuje obniżeniem podstawy opodatkowania na korzyść tego przedsiębiorstwa farmaceutycznego w rozumieniu tego artykułu, jeżeli dostawy produktów leczniczych są dokonywane za pośrednictwem hurtowników do aptek realizujących te dostawy na rzecz osób objętych prywatnym ubezpieczeniem zdrowotnym, które zwraca ubezpieczonym cenę nabycia produktów leczniczych.

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 20 grudnia 2017 r. w sprawach połączonych C-504/16 i C-613/16, Deister Holding AG, dawniej Traxx Investments NV (C-504/16), Juhler Holding A/S (C-613/16) przeciwko Bundeszentralamt für Steuern

Odesłanie prejudycjalne – Podatki bezpośrednie – Swoboda przedsiębiorczości – Dyrektywa 90/435/EWG – Artykuł 1 ust. 2 – Artykuł 5 – Spółka dominująca – Holding – Pobranie podatku u źródła od zysków wypłacanych na rzecz spółki dominującej niebędącej rezydentem – Zwolnienie – Oszustwo podatkowe, unikanie opodatkowania i nadużycie podatkowe – Domniemanie

*) Artykuł 1 ust. 2 dyrektywy Rady 90/435/EWG z dnia 23 lipca 1990 r. w sprawie wspólnego systemu opodatkowania stosowanego w przypadku spółek dominujących i spółek zależnych różnych państw członkowskich zmienionej dyrektywą Rady 2006/98/WE z dnia 20 listopada 2006 r. w związku z art. 5 ust. 1 tej dyrektywy z jednej strony oraz art. 49 TFUE z drugiej strony należy interpretować w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie przepisom podatkowym państwa członkowskiego, tego rodzaju, co przepisy rozpatrywane w postępowaniu głównym, zgodnie z którymi, wówczas gdy udziały w spółce dominującej niebędącej rezydentem posiadają osoby, którym zwrot lub zwolnienie z poboru podatku u źródła nie przysługiwałyby,

gdyby uzyskały one bezpośrednio dywidendy od spółki zależnej będącej rezydentem, odmawia się zwolnienia z podatku od dochodów kapitałowych z tytułu wypłaconych dywidend tej spółce dominującej, w przypadku, w którym spełniona jest jedna z przesłanek ustanowionych w tych przepisach.

Prawa podstawowe

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 13 grudnia 2017 r. w sprawie C-403/16, Soufiane El Hassani przeciwko Ministrowi Spraw Zagranicznych

Odesłanie prejudycjalne – Przestrzeń wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości – Rozporządzenie (WE) nr 810/2009 – Artykuł 32 ust. 3 – Wspólnotowy kodeks wizowy – Decyzja o odmowie wydania wizy – Prawo osoby ubiegającej się o wizę do odwołania się od tej decyzji – Obowiązek zagwarantowania przez państwo członkowskie prawa do środka odwoławczego do sądu

Artykuł 32 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. ustanawiającego Wspólnotowy kodeks wizowy, zmienionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 610/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r., w świetle art. 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej należy interpretować w ten sposób, że nakłada on na państwa członkowskie obowiązek ustanowienia procedury odwoławczej od decyzji o odmowie wydania wizy, której szczegółowe zasady należą do porządku prawnego każdego państwa członkowskiego, przy poszanowaniu zasad równoważności i skuteczności. Procedura ta musi gwarantować na pewnym etapie postępowania środek odwoławczy do sądu.

Rolnictwo

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 20 grudnia 2017 r. w sprawie C-516/16, Erzeugerorganisation Tiefkühlgemüse eGen przeciwko Agrarmarkt Austria

Odesłanie prejudycjalne – Rolnictwo – Wspólna organizacja rynków – Program operacyjny w sektorze owoców i warzyw – Rozporządzenie (WE) nr 1234/2007, zmienione rozporządzeniem (WE) nr 361/2008 – Artykuły 103d, 103e i 103g – Pomoc finansowa Unii Europejskiej – Rozporządzenie wykonawcze (UE) nr 543/2011 – Artykuł 60 i pkt 23 załącznika IX – Inwestycje realizowane w gospodarstwach lub pomieszczeniach należących do organizacji producentów – Pojęcie – Uzasadnione oczekiwania – Pewność prawa

*) Wykładni pkt 23 załącznika IX do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 543/2011 z dnia 7 czerwca 2011 r., ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 w odniesieniu do sektora owoców i warzyw oraz sektora przetworzonych owoców i warzyw, w zakresie, w jakim przepis ten odnosi się do inwestycji realizowanych „w gospodarstwach [lub pomieszczeniach] nienależących do organizacji producentów", należy dokonywać w taki sposób, że:

– sam fakt, że inwestycja zrealizowana w ramach programu operacyjnego, o którym mowa w art. 60 ust. 1 tego rozporządzenia, została zlokalizowana na nieruchomości, której właścicielem jest osoba trzecia, a nie dana organizacja producentów, nie stanowi co do zasady, zgodnie z pierwszym z przywołanych przepisów, przyczyny niekwalifikowania się do pomocy wydatków poniesionych przez tę organizację producentów z tytułu tej inwestycji;

– wspomniany pkt 23 załącznika IX odnosi się do inwestycji realizowanych w gospodarstwach lub pomieszczeniach, które pod względem zarówno faktycznym, jak i prawnym znajdują się pod wyłączną kontrolą tej organizacji producentów, w ten sposób, że wykorzystanie tej inwestycji z zyskiem dla osoby trzeciej jest wykluczone.

*) Wykładni zasady ochrony uzasadnionych oczekiwań należy dokonywać w taki sposób, że nie stoi ona na przeszkodzie temu, by w okolicznościach takich jak te w sprawie w postępowaniu głównym właściwy organ krajowy z jednej strony odmówił wypłaty pozostałej części pomocy finansowej wnioskowanej przez organizację producentów na inwestycję ostatecznie uznaną za niekwalifikującą się do tej pomocy na podstawie pkt 23 załącznika IX do rozporządzenia wykonawczego nr 543/2011, a z drugiej strony żądał od tej organizacji producentów zwrotu pomocy już uzyskanej na tę inwestycję.

*) W okolicznościach takich jak te w sprawie w postępowaniu głównym wykładni przepisów prawa Unii należy dokonywać w taki sposób, że wobec braku ograniczenia skutków niniejszego wyroku w czasie przepisy te nie stoją na przeszkodzie temu, by uwzględnić zasadę pewności prawa w celu wyłączenia żądania zwrotu nienależnie przyznanej pomocy, pod warunkiem że określone warunki zwrotu świadczeń finansowych będą takie same jak w przypadku zwrotu czysto krajowych świadczeń finansowych, że interes Unii Europejskiej zostanie w pełni uwzględniony i że zostanie wykazana dobra wiara beneficjenta.

Zamówienia publiczne

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 20 grudnia 2017 r. w sprawie C-178/16, Impresa di Costruzioni Ing. E. Mantovani SpA, Guerrato SpA przeciwko Provincia autonoma di Bolzano, Agenzia per i procedimenti e la vigilanza in materia di contratti pubblici di lavori servizi e forniture (ACP), Autorità nazionale anticorruzione (ANAC)

Odesłanie prejudycjalne – Zamówienia publiczne na roboty budowlane – Dyrektywa 2004/18 WE – Artykuł 45 ust. 2 i 3 – Podstawy wykluczenia z udziału w przetargu – Oświadczenie o braku skazania prawomocnym wyrokiem byłych członków zarządu uczestniczącej w przetargu spółki – Bezprawne zachowanie byłego członka zarządu – Wyrok skazujący – Całkowite i faktyczne odcięcie się przedsiębiorstwa uczestniczącego w przetargu od tego członka zarządu – Dowód – Ocena przez instytucję zamawiającą wymogów dotyczących tego obowiązku

*) Dyrektywę 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane, dostawy i usługi, a w szczególności art. 45 ust. 2 akapit pierwszy lit. c), d) i g) tej dyrektywy a także zasady równego traktowania i proporcjonalności należy interpretować w ten sposób, że nie sprzeciwiają się one obowiązywaniu przepisów krajowych umożliwiających instytucji zamawiającej:
– uwzględnienie, na warunkach przez nią przewidzianych, skazującego, nawet jeszcze nieprawomocnego, wyroku karnego wydanego wobec członka zarządu przedsiębiorstwa uczestniczącego

w przetargu za przestępstwo związane z działalnością gospodarczą tego przedsiębiorstwa, w sytuacji gdy zaprzestał on pełnienia funkcji w roku poprzedzającym publikację ogłoszenia o zamówieniu publicznym oraz – wykluczenie tegoż przedsiębiorstwa z udziału w odnośnym przetargu z uwagi na to, że nie informując o tym – nieprawomocnym jeszcze – wyroku skazującym, nie odcięło się ono całkowicie i faktycznie od działań tegoż członka zarządu.

Orzeczenia Europejskiego Trybunału Praw Człowieka

[*) Podstawę opracowania not dotyczących orzeczeń ETPC stanowią noty informacyjne MSZ oraz informacje zawarte w bazie HUDOC]

Wyrok (Izba) z dnia 28 listopada 2017 r. w sprawie *Antović i Mirković przeciwko Czarnogórze* (skarga nr 70838/13)

Naruszenie art. 8 EKPC – prawo do poszanowania życia prywatnego, rodzinnego, mieszkania i korespondencji – umieszczenie monitoringu w salach wykładowych i nagrywanie w ten sposób przebiegu wykładów

Nevenko Antović i Jovan Mirković są obywatelami Czarnogóry. Obaj są profesorami na wydziale matematycznym miejscowego uniwersytetu. W lutym 2011 r. na ich uczelni na podstawie zarządzenia dziekana zainstalowano kamery monitoringu, które miały służyć ochronie mienia i bezpieczeństwa osób, jak również monitorować prowadzenie zajęć. Kamery znalazły się również w salach wykładowych, w których N. Antović i J. Mirković prowadzili zajęcia.

Obaj profesorowie zgłosili sprawę do Agencji Ochrony Danych Osobowych (AODO) w marcu 2011 r., uzasadniając, że nie mieli skutecznej kontroli nad zbieraną informacją oraz że monitoring był bezprawny. Żądali też usunięcia kamer. Agencja uznała, że monitoring był środkiem naruszającym krajową ustawę o ochronie danych osobowych. Na skutek interwencji AODO kamery usunięto w styczniu 2012 r. Profesorowie wnieśli powództwo odszkodowawcze, jednak sądy krajowe odrzuciły je, uznając że życie prywatne nie stanowiło problemu w sprawie, jako że audytoria, w których

skarżący nauczali, były miejscami publicznymi.

W skardze do ETPC skarżący powołali się na art. 8 EKPC, gdyż ich zdaniem naruszono ich prawo do życia prywatnego, nie mieli bowiem skutecznej kontroli nad gromadzonymi w ten sposób informacjami, a samo wprowadzenie tego środka było sprzeczne z prawem.

Trybunał na wstępie odrzucił argument rządu, że skarga jest niedopuszczalna, ponieważ monitoring był stosowany w miejscu publicznym – na uczelni – a tym samym nie dotyczył „życia prywatnego" nauczycieli akademickich. Rejestracja obejmowała bowiem nie tylko miejsca ściśle publiczne, takie jak korytarze, wejście do budynku, wjazd na teren uczelni, lecz również miejsca, w który prowadzone były zajęcia dla zainteresowanych studentów, a więc osób „nieprzypadkowych". Ponadto, Trybunał przywołał swoją ustaloną linię orzeczniczą, w świetle której pojęcie „życia prywatnego" może dotyczyć również czynności zawodowych i miejsca pracy, i stwierdził, że tak było również w przypadku skarżących. Stwierdził także, że sala wykładowa to dla wykładowcy nie tylko miejsce pracy, lecz również miejsce wchodzenia w interakcję ze studentami, nawiązywania relacji międzyludzkich oraz rozwoju tożsamości społecznej zainteresowanych osób.

Trybunał podkreślił, że stosowanie monitoringu w miejscu pracy stanowi oczywistą ingerencję w życie prywatne pracownika, a dla zachowania zgodności z Konwencją ingerencja taka musi być przewidziana przez ustawę, proporcjonalna i uzasadniona wobec uprawnionego celu. Naruszenie prawa krajowego stwierdziła zaś AODO, która wskazała na brak zgodności zaskarżonych środków z prawem krajowym. Zgodnie z prawem krajowym kamery wideo mogą być instalowane w celu prowadzenia monitoringu strefy dostępu do miejsc publicznych, natomiast w rozpoznawanej sprawie kamery zostały zainstalowane w salach wykładowych, przy czym ich ściśle „publiczny" charakter może budzić wątpliwości. Trybunał zauważył, że prawo krajowe zezwala na monitoring wizualny w celu ochrony bezpieczeństwa osób i mienia jedynie wówczas, gdy cel taki nie może zostać osiągnięty innymi środkami. Trudno odnieść tę przesłankę do monitorowania zajęć w salach wykładowych uczelni wyższej, tym bardziej że w decyzji o zainstalowaniu kamer powołano się bezpośrednio na konieczność nadzorowania procesu nauczania, co jest tym bardziej niedopuszczalne. Tymczasem sądy

krajowe nie wzięły pod uwagę prawnego uzasadnienia monitoringu, ponieważ uznały *a priori*, że nie nastąpiła ingerencja w prywatność.

W związku z powyższym Trybunał – większością głosów 4 do 3 – stwierdził naruszenie art. 8 EKPC.

Decyzja (Izba) z dnia 30 listopada 2017 r. w sprawie *Cumhuriyet przeciwko Turcji* (skarga nr 48818/17)

Niedopuszczalność skargi – skarga tureckiej partii opozycyjnej na referendum konstytucyjne – art. 3 Protokołu nr 1 – prawo do wolnych wyborów

Turecka partia opozycyjna złożyła skargę na referendum przeprowadzone w kwietniu w przedmiocie zmian ustrojowych w Turcji polegających na zastąpieniu parlamentarnego modelu sprawowania władzy systemem prezydenckim. Pod głosowanie obywateli poddany został pakiet 18 poprawek do konstytucji przedstawionych przez prezydenta i zatwierdzonych przez parlament głosami rządzącej partii. Zgodnie z tymi poprawkami prezydent byłby jednocześnie szefem państwa i rządu, posiadałby prawo wydawania dekretów z mocą ustawy, powoływania i odwoływania ministrów oraz rozwiązywania parlamentu. Prezydent miałby też wpływ na obsadę stanowisk sędziowskich. Za propozycjami zgłoszonymi przez prezydenta Turcji i związane z nim ugrupowania polityczne, według oficjalnych wyników referendum, opowiedziała się większość głosujących (51 %).

W skardze do ETPC skarżąca partia powołała się na art. 3 Protokołu nr 1 do Konwencji i zagwarantowane w nim prawo do wolnych wyborów. Zdaniem skarżącej rząd nie zapewnił społeczeństwu wolności wyrażania opinii co do wyboru ciała ustawodawczego, podziału władz, niezależności sądownictwa oraz rządów prawa. Zlekceważono też zgłaszane nieprawidłowości w przebiegu wyborów. Tym samym naruszono prawo do wolnych wyborów, jako że referendum dotyczyło dalekosiężnego charakteru zmian wprowadzonych do tureckiego systemu parlamentarnego i miało związek z koncepcją skutecznej demokracji w Turcji.

Trybunał podkreślił, że przepisy Konwencji nie pozwalają na rozszerzającą wykładnią przy stosowaniu prawa. Powoływany przez skarżącą art. 3

Protokołu nr 1 do Konwencji odnosi się do „wolnych wyborów w rozsądnych odstępach czasu" oraz „wyboru ciała ustawodawczego". Jest więc jasne, że zwyczajne znaczenie słowa „wybory" nie odnosi się w rozumieniu tego przepisu do referendum, które jest ograniczone w czasie oraz co do objętych nim zagadnień. Dlatego sprawa znajduje się poza *ratione materiae* Konwencji. Trybunał uznał więc skargę za niedopuszczalną.

Wyrok (Izba) z dnia 5 grudnia 2017 r. w sprawie *Hamidović przeciwko Bośni i Hercegowinie* (skarga nr 57792/15)

Naruszenie art. 9 EKPC – prawo do wolności wyznania – skazanie świadka za naruszenie powagi sądu z powodu odmowy zdjęcia nakrycia głowy

Husmad Hamidović jest obywatelem Bośni i Hercegowiny oraz członkiem miejscowej wspólnoty ortodoksyjnych muzułmanów (odłam Wahabitów/Palafitów odmawiający uznania świeckiej władzy państwowej i uznający za jedynego prawowitego sędziego Boga). W 2012 r. zeznawał jako świadek w procesie swych współwyznawców, oskarżonych o dokonanie ataku terrorystycznego na ambasadę USA w Sarajewie w 2011 r. Sąd pouczył go, że występowanie w nakryciu głowy jest sprzeczne z regulaminem i z zasadami ubioru w instytucjach sądowych, a na sali sądowej zabronione jest eksponowanie symboli religijnych lub odzieży o charakterze wyznaniowym. Husmad Hamidović odmówił zdjęcia swojego nakrycia głowy, argumentując, że byłoby to sprzeczne z jego religią. Został w związku z tą odmową wydalony z sali sądowej, a następnie skazany i ukarany grzywną za obrazę powagi sądu. Kara grzywny została zamieniona na 30 dni pozbawienia wolności, którą H. Hamidović wykonał.

W skardze do ETPC skarżący powołał się na art. 9 EKPC, gdyż jego zdaniem naruszono jego wolność wyznania, ponieważ jego obowiązkiem religijnym było ciągłe noszenie nakrycia głowy, a nałożona kara za obrazę sądu była nieproporcjonalna.

Trybunał podkreślił pomocniczą rolę mechanizmu konwencyjnego i to, że krajowe organy władzy znajdują się, co do zasady, w lepszym położeniu niż sąd międzynarodowy, aby ocenić lokalne potrzeby i uwarunkowania. Tym samym państwu-stronie EKPC, zwłaszcza w odniesieniu do relacji na linii państwo –

związki wyznaniowe, przysługuje szeroki margines uznania. Jednakże w ocenie ETPC rozpoznawaną sprawę należy odróżnić od spraw, które dotyczyły eksponowania symboli religijnych w miejscu pracy przez pracowników, w szczególności przez urzędników publicznych. Trybunał stwierdził, że na urzędnika publicznego państwo może nałożyć obowiązek prezentowania neutralności i bezstronności wyznaniowej, którego elementem będzie zakaz noszenia symboli religijnych w czasie pełnienia obowiązków zawodowych. Nie można jednak nałożyć takiego obowiązku na osobę prywatną, która nie występuje w instytucji państwowej w charakterze urzędowym i nie reprezentuje państwa. Trybunał uznał, że nic nie wskazuje na to, by odmowa zdjęcia nakrycia głowy przez skarżącego była motywowana jakimikolwiek innymi względami niż religijne. Skarżący był autentycznie przekonany o swym religijnym obowiązku zakrywania głowy przez cały czas, nie stała za tym chęć uchybienia powadze sądu, wykpienia procesu czy też zakłócenia porządku rozprawy. Skarżący stawił się przed sądem zgodnie z wezwaniem i był gotów złożyć zeznania, dostosowując tym samym – w przeciwieństwie do współwyznawców – swe zachowanie do obowiązujących przepisów prawa. Nic również – zdaniem ETPC – nie wskazuje na to, by w jakikolwiek inny sposób uchybił godności i powadze sądu. Ukaranie go za obrazę sądu, nałożenie sankcji karnej i pozbawienie wolności na okres 30 dni jedynie za odmowę zdjęcia nakrycia głowy przed sądem, nie było więc konieczne w demokratycznym społeczeństwie i naruszyło jego prawo podstawowe do manifestowania swojej religii.

Trybunał większością głosów 6 do 1 stwierdził w tej sprawie naruszenie art. 9 EKPC.

Decyzja (Izba) z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie *P. Plaisier B.V. i inni przeciwko Holandii* (skarga nr 46184/16)

Niedopuszczalność skargi – art. 1 Protokołu nr 1 do EKPC – art. 14 EKPC – podatek oszczędnościowy od wysokich wynagrodzeń

Trzy holenderskie spółki – holdingi finansowe P. Plaisier B.V. i D.E.M. Management Services B.V. (spółki z branży finansowej) oraz Feyenoord

Rotterdam N.V. (spółka właściciela profesjonalnego klubu sportowego) – zostały objęte podatkiem oszczędnościowym wprowadzonym przez władze państwa w celu walki z finansowymi efektami kryzysu ekonomicznego, który w 2013 r. pogłębił krajowy deficyt o 12 mld euro. Początkowo – nałożony na przedsiębiorców – dodatkowy podatek od płac wynoszących ponad 150 tys. euro rocznie zaplanowany był jako jednorazowy (za płace z 2012 r.), został jednak ponownie nałożony w 2013 r. Spółka P. Plaisier B.V. zapłaciła ponad 22 tys. euro, D.E.M. Management Services B.V. ponad 140 tys. euro. Spółka Rotterdam N.V. musiała zapłacić ponad 0,5 mln euro podatku za 25 pracowników. Wszystkie trzy spółki wniosły skargi do organów podatkowych, następnie odwoływały się od decyzji do sądu (także do Sądu Najwyższego). Sądy krajowe uznały jednak, że nałożenie podatku było uzasadnione i miało na celu zmniejszenie państwowego deficytu, ponadto mieściło się w szerokim marginesie uznania państwa, które może nakładać na podmioty prywatne podatki według własnej polityki finansowej.

Spółki złożyły do ETPC skargi na naruszenie prawa do własności (art. 1 Protokołu nr 1 do EKPC) oraz zakazu dyskryminacji (art. 14 EKPC). Skarżące podniosły, że podatek nie był przewidywalny, został nałożony z mocą wsteczną oraz stanowił dyskryminację przedsiębiorstw płacących wynagrodzenia wyższe niż 150 tys. euro. Zarzuciły także władzom, że nie przemyślały, jak proporcjonalnie rozłożyć dodatkowy obowiązek pomiędzy różne podmioty i pracowników.

Trybunał stwierdził, że każda ingerencja w prawo do poszanowania mienia musi zachowywać sprawiedliwą równowagę pomiędzy interesem indywidualnym i prawami podstawowymi zainteresowanego a interesem powszechnym społecznym. Co prawda prawo do poszanowania mienia należy do katalogu praw podstawowych jednostki, nie jest to jednak prawo bezwzględne i podlega licznym ograniczeniom.

Trybunał uznał, że decyzje władz Holandii nie przekroczyły granic swobody przyznanej w zakresie opodatkowania i nie naruszyły równowagi między interesem ogólnym a ochroną praw spółek. Dodatkowy podatek miał efekt retrospektywny, niemniej art. 1 Protokołu nr 1 nie zabrania tego ustawodawcom krajowym. Już we wcześniejszym orzecznictwie ETPC zaakceptował wiele środków oszczędnościowych

zastosowanych przez państwa członkowskie (np. obniżenie wartości obligacji w Grecji, płac w sektorze publicznym w Rumunii i Portugalii), a kroki przedsięwzięte w Holandii były również częścią zadania państwa, aby sprostać zobowiązaniom wynikającym z unijnych reguł budżetowych. Trybunał zauważył, że podatek miał znaczący wpływ na zmniejszenie się deficytu (przyniósł aż 4 proc. wpłat w ramach środków oszczędnościowych). Został *de facto* nałożony na stosunkowo niewielką liczbę podatników, a jego wpływ na równowagę budżetową okazał się znaczny. Trybunał stwierdził też, że sądy krajowe uważnie przyjrzały się sytuacji finansowej spółek i sam nie dopatrzył się znaczącego wpływu podatku na tę sytuację –żadna ze skarżących spółek nie dowiodła bowiem, by nałożenie przedmiotowego podatku zachwiało jej płynnością finansową lub w inny sposób zagroziło jej funkcjonowaniu. Szkody nie można więc uznać za nieproporcjonalną. Trybunał uznał, że interes jednostki można uznać za wtórny w obliczu szczególnych i nadrzędnych okoliczności, takich jak wyjątkowa sytuacja kryzysu gospodarczego, która zaistniała w Holandii na przełomie lat 2012/2013.

Trybunał podkreślił jednocześnie, że nie jest właściwy, aby oceniać skuteczność zastosowanych przez państwo środków oszczędnościowych oraz celowość wprowadzanego w tym zakresie ustawodawstwa. Nie jest jego zadaniem rozstrzyganie, czy wprowadzenie dodatkowego opodatkowanie najbogatszych (pokrywane zresztą przez ich pracodawców) było najlepszym środkiem dla rozwiązania problemu i czy kompetencje decyzyjne ustawodawcy mogły zostać lepiej wykorzystane. Wobec tego Trybunał jednogłośnie uznał skargę za niedopuszczalną.